

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-09-26

Ärendenummer SOCN-2025-01172

Handläggare

Hanna Bergström, Kristofer Johansson

E-post: hanna.bergstrom@socialnordost.goteborg.se
kristofer.johansson@socialnordost.goteborg.se

Samorganisering av HVB och stödboenden i egen regi för Barn och unga

Förslag till beslut

1. Socialnämnden Nordost beslutar om att HVB och stödboende överlämnas ifrån socialförvaltningen Nordost till socialförvaltningen Sydväst, och samorganiseras samt införlivas i ny egen avdelning i socialförvaltningen Sydväst från och med den 1 januari 2026.
2. Socialnämnden Nordost hemställer till kommunfullmäktige att få överlämna, eller överlämna och införliva, allmänna handlingar till socialnämnden Sydväst.
3. Socialnämnden Nordost hemställer till Arkivnämnden om att få överlämna eller överlämna och införliva allmänna handlingar, under förutsättning att kommunfullmäktige fattar beslut om att verksamhetens allmänna handlingar ska överlämnas till socialnämnden Sydväst.
4. Socialnämnden Nordost översänder beslutet och förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunfullmäktige.
5. Socialnämnden Nordost förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Utifrån den politiska viljan i Göteborgs Stad, att skapa ökad likvärdighet och effektivitet över staden samt att starta upp nya hem för vård eller boende (HVB) i egen regi, föreslås att ansvaret för verkställighet av HVB och stödboende samorganiseras i socialförvaltningen Sydväst. Förslaget är att en ny avdelning upprättas i samband med övergången till socialförvaltningen Sydväst. HVB-verksamheterna vänder sig till målgrupperna barn och unga i behov av socialtjänstinsatser i form av vård och boende. Stödboende är en mindre ingripande form av boendeplacering för barn och unga mellan 16 och 20 år, som ett alternativ till hem för vård och boende (HVB).

En samorganisering i ny egen avdelning bidrar till ett ökat barnperspektiv, verkningsfull behovsförsörjning och ett mer effektivt resursutnyttjande. Samtidigt förväntas ökad styrning och fokus på insatsernas gemensamma utveckling leda till en ökad kvalitet på insatserna och därigenom en förbättrad vård för barn och unga.

Överlämnande av allmänna handlingar

För att socialnämnden Sydväst ska kunna ta över och driva verksamheten vidare krävs även att socialnämnden Nordost överlämnar eller överlämnar och införlivar allmänna handlingar till socialnämnden Sydväst. Med ”överlämna” menas att de ärenden som är avslutade lämnas över. Med ”överlämna och införliva” menas att pågående ärenden där ny information ska tillföras förs över till den övertagande myndigheten. Syftet är att upprätthålla och säkerställa kontinuiteten i verksamheten samt att minimera negativ

påverkan av verksamhetsövergången för personal. Vid överlämnandet övertar socialnämnden Sydväst fullt ansvar för de överlämnande handlingarna. Det är kommunfullmäktige som beslutar om överlämnande av handlingar.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Den samlade bedömningen är att en samorganisering innebär att befintliga resurser används mer effektivt och att en likvärdig tillgång på boendeplatserna i egen regi skapar förutsättningar för sänkta kostnader för köpt vård på längre sikt.

För respektive förvaltning bedöms förslaget vara kostnadsneutralt, då kostnaderna för att driva verksamheten ska täckas av intäkterna.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Bedömning ur barnrättsperspektivet

HVB och stödboendeverksamheterna kommer att finnas kvar i sin nuvarande form, vilket bidrar till att ingen förändring kommer att ske för de barn och unga som i dagsläget bor på boendena.

Berörda socialförvaltningar gör bedömningen att barnperspektivet har tagits i beaktan utifrån att barn och unga erbjuds en mer likvärdig vård när HVB och stödboendeverksamheten samorganiserar. Detta följer även aktiviteten i kategoriplanen som beskriver att *”säkerställa ändamålsenlig organisering av befintliga HVB och stödboenden i egen regi”*.

Samtidigt förväntas ökad styrning och fokus på insatsernas gemensamma utveckling leda till en ökad kvalitet och därigenom en och förbättrad vård för barn och unga. En samorganisering ligger också i linje med den politiska viljan i målet att skapa ökad likvärdighet och effektivitet över Göteborgs Stad.

Samverkan

Samverkan har skett i en förvaltningsövergripande samverkan (FÖS) den 8 september 2025. Samverkan har föregåtts av information, dialog och riskbedömningar med start 26 februari 2025.

Information i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 14 oktober 2025.

Beskrivning av ärendet

Nämnden har att fatta beslut om att överlämna HVB och stödboenden barn och unga från socialförvaltningen Hisingen och socialförvaltningen Nordost, till en samorganiserad egen avdelning inom socialförvaltningen Sydväst. Beslutet utgår från aktivitet i kategoriplanen som beskriver att ”säkerställa ändamålsenlig organisering av befintliga HVB och stödboenden i egen regi”

Ansvar för verkställighet av en samorganisering av HVB- och stödboendeverksamheter barn och unga föreslås gå över till socialnämnden Sydväst, och upprättas i en ny avdelning. Förslaget innebär att berörd personal omorganiseras till socialförvaltningen Sydväst. För att detta ska kunna ske behöver socialnämnden Nordost besluta om att verksamheterna förs över till och införlivas i socialnämnden Sydväst.

Nämnden har att besluta om att hemställa till kommunfullmäktige samt arkivnämnden om att få överlämna, eller överlämna och införliva, allmänna handlingar tillhörande verksamheten till socialnämnden Sydväst. Beslutet skickas till kommunstyrelsen och arkivnämnden samt till socialnämnden Sydväst.

Bakgrund

Göteborgs Stad har idag fem HVB och tre stödboenden för barn och unga inom tre olika socialförvaltningar. I socialförvaltningen Hisingen finns Sambuh HVB och Sambuh stödboende, i socialförvaltningen Nordost finns Triton HVB, Lerje HVB, Vintergatan HVB samt Hundrångsgatan stödboende och i socialförvaltningen Sydväst finns Aröd HVB och Bia stödboende.

Mot bakgrund i den aktivitet i kategoriplanen som beskriver att ”säkerställa ändamålsenlig organisering av befintliga HVB och stödboenden i egen regi” bildades en styrgrupp av avdelningschefer, och en arbetsgrupp bestående av verksamhetsutvecklare och representanter ifrån berörda förvaltningar (socialförvaltningen Sydväst, socialförvaltningen Nordost och socialförvaltningen Hisingen). Uppdraget var att analysera eventuella effektiviseringsvinster med samorganisering av HVB och stödboende för barn och unga. Arbetet visade att det finns fler fördelar med en samorganisering än med nuvarande organisering.

Utifrån ställningstagande i kategorirådet i november 2024 gjordes en fördjupad konsekvensbeskrivning av förslag om samorganisering, innefattande vinster och utmaningar med organisatorisk förvaltningstillhörighet. Denna utfördes av verksamhetsutvecklare och medarbetare ifrån ekonomi och HR samt enhetschefer som referensgrupp och presenterades för styrgruppen i april 2025.

Inriktningsbeslut

Kategorirådet har den 22 maj 2025 fattat ett inriktningsbeslut om att samorganisera socialförvaltningarnas HVB och stödboenden barn och unga i en ny avdelning inom socialförvaltningen Sydväst. Förslaget tar sin grund i den fördjupade konsekvensbeskrivningen och har förankrats i AC-nätverket för barn och unga samt vuxen och försörjningsstöd. Vidare fattade kategorirådet den 24 september 2025 formellt beslut om att ärendet lyfts för beslut i berörda nämnder i oktober.

Motivering till samorganisering

Den fördjupade konsekvensbeskrivningen stärker styrgruppens bedömning, att det finns fler fördelar med en samorganisering än med nuvarande, spridd organisering. En

samorganisering bidrar till en mer effektiv behovsförsörjning och ett mer effektivt resursutnyttjande. Samtidigt förväntas ökad styrning och fokus på insatsernas gemensamma utveckling leda till en ökad kvalitet på insatserna och därigenom en förbättrad vård för barn och unga. En samorganisering ligger också i linje med den politiska viljan i målet att skapa ökad likvärdighet och effektivitet i Göteborgs Stad. Parallellt finns även en politisk vilja med tillhörande beslut i kategoriplanen att starta upp nya HVB i egen regi.

Vid en samorganisering bör HVB och stödboende organiseras i en separat avdelning. En separat avdelning skapar möjlighet att prioritera- och fokusera på såväl uppstart av nya HVB-hem och gemensamma kvalitets- och verksamhetutvecklande frågor. Även samverkan med bland annat Västra Götalandsregionen (VGR) och Förvaltningen för funktionsstöd (FFS) kring arbetsformer för integrerade insatser för barn och unga med komplexa behov kan samlas och effektiviseras. Utifrån lagstiftning och arbetsmiljö bör även enhetschefsroll och föreståndarroll separeras.

Med utgångspunkt i den fördjupade konsekvensbeskrivningen är styrgruppens bedömning att socialförvaltningen Sydväst är den förvaltning som är bäst lämpad att organisatoriskt ansvara för den samorganiserade verksamheten.

Ekonomi

Socialnämnden Sydväst har fått i uppdrag av kommunstyrelsen att i samverkan med övriga socialnämnder utreda och föreslå en finansieringsmodell för sociala boenden.

Socialförvaltningen Sydväst har genomfört en utredning och kommit fram till ett förslag som innebär att nuvarande internfakturering för boendeplatser baserat på belagda platser per dygn ersätts av en årsfakturering baserat på beslutat verkställighetsuppdrag.

Styrgruppen bestående av ekonomicheferna i de sex förvaltningarna, de fyra socialförvaltningarna, Förvaltningen för funktionsstöd samt Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen, har ställt sig bakom modellen och att den även tillämpas på HVB- och stödboendena i egen regi. Modellen förväntas leda till solidariskt ansvarstagande, minskad administration och bättre långsiktiga förutsättningar för egen regin, de målsättningar som sattes i uppdraget. Beslut har fattats av socialnämnd Sydväst i september 2025.

Medarbetarperspektiv

Ur ett medarbetarperspektiv är frågor om schemaläggning och bemanning centrala då de direkt påverkar arbetsmiljön. Hanteringen skiljer sig i dagsläget mellan förvaltningarna, bland annat avseende EU:s arbetstidsdirektiv och ensamarbete. I vissa fall kan verksamhetens och målgruppens behov stå i konflikt med arbetsmiljömässiga krav, vilket behöver beaktas vid en framtida organisering.

Chefernas organisatoriska förutsättningar är en avgörande faktor för en långsiktigt hållbar organisation. En alltför omfattande samordning riskerar att öka arbetsbelastningen för avdelningschefer, särskilt om HVB och stödboende organiseras tillsammans med annan typ av verksamhet.

Bedömningen är att en renodlad avdelning för HVB och stödboende skapar bättre förutsättningar både för chefer och för verksamheten. Socialförvaltningen Sydväst

bedöms ha särskilt goda förutsättningar då stödfunktioner, etablerade samarbetsstrukturer och relevant kompetens redan finns på plats. Det är vidare av vikt att beakta Göteborgs Stads riktvärde om maximalt 25 medarbetare per chef.

En samlad organisation kan även förstärka möjligheterna till kompetensutveckling genom gemensamma utbildnings- och utvecklingsinsatser, vilket kan bidra till ökad kvalitet och enhetlighet i arbetet.

För att hantera den oro som en organisationsförändring kan medföra är det av stor betydelse att arbetsgivaren kommunicerar tydligt och transparent samt skapar förutsättningar för medarbetarnas delaktighet och inflytande både inför en eventuell samorganisering och i det fortsatta genomförandet.

Motivering till socialförvaltningen Sydväst

Socialförvaltningen Sydväst har erfarenhet av att hantera stadsövergripande uppdrag och har en fungerande struktur och samverkan med beställande omsorgsförvaltningar. Den organisatoriska närheten till Boende och hemlöshet möjliggör nära samverkan och kan underlätta övergången för den unge till en mer självständig boendeform. Utöver det finns också en organisatorisk närhet till Spink (Samlad placerings- och inköpsfunktion), vilken underlättar gemensam styrning och ledning av behovsförsörjningsfrågor. Förvaltningen har redan etablerade och väl fungerande stödstrukturer, såsom bemanningskoordinatorer, Timecare, Bemanningsenheten, Arbetsledning efter kontorstid samt stöd inom administration, ekonomi och fastighetsfrågor.

Socialförvaltningen Sydväst har genom en intern organisationsjustering möjlighet att omhänderta behovet av en separat avdelning för verksamheten inom befintlig ram och inget behov finns för att tillsätta ytterligare avdelningschef.

Den projektering av nya HVB som startats upp inom socialförvaltningen Sydväst kan vid en samlad organisering fortsätta utan avbrott.

Omhändertagande i Socialförvaltningen sydväst

Styrgruppens förslag är att samorganisera verksamheten genom att skapa en ny avdelning som enbart omfattar HVB- och stödboendeinsatser barn och unga, ledd av en avdelningschef och inledningsvis fyra enhetschefer. Denna avdelning är helt fristående från myndighetsutövande socialtjänst.

	Insats	Åldrar	Platser	Medarbetare
Triton	HVB	9 – 13	1 akut 5 ordinarie	8 heltidsanställda 1 föreståndare
Lerje	HVB	14 – 18	1 akut 6 ordinarie	6 heltidsanställda 1 föreståndare
Vintergatan	HVB	15 – 19	5 ordinarie	6 heltidsanställda 1 föreståndare
Aröd	HVB	18 - 21	13 ordinarie	11 heltidsanställda 1 föreståndare
Sambuh	HVB	16 – 21	4 ordinarie	10,5 heltidsanställda 1 tf föreståndare
Projektering 1	HVB			
Projektering 2	HVB			
Hundraårgatan	Stödboende	16 – 20	9 ordinarie	3 heltidsanställda 1 föreståndare
Bia	Stödboende	16 – 21	41 ordinarie	17 heltidsanställda (EC = förest. idag)
Sambuh	Stödboende	16 – 21	16 ordinarie	Samma personal som Sambuh HVB

En samorganisering i en ny avdelning för HVB och stödboenden kan skapa större jämlikhet mellan verksamheterna i Göteborgs Stad och bidra till ökad samordning och tillgänglighet. Det ger en bättre överblick över insatser, möjlighet att samla flera verksamheter under gemensam ledning och säkerställa fokus på barnperspektivet. Samorganiseringen kan också underlätta gemensamma rutiner, lärande och utvecklingsarbete samt effektivisera resurser genom samplanering av exempelvis bemanning, utbildning och handledning. Frågan om arbetstidsdirektivet kan få större tyngd och mer likvärdiga förutsättningar mellan verksamheterna. Dessutom skapas bättre möjligheter till chefsstöd vid frånvaro utan ökade kostnader, samtidigt som redan befintliga erfarenheter av placeringar kan tas till vara.

Möjlighet finns till en potentiell framtida effektivisering genom att slå samman mindre eller liknande verksamheter till en större enhet, ledd av en enhetschef med föreståndare på plats. Under dessa omständigheter skulle fem HVB och tre stödboenden och ett färre antal enhetschefer inkluderas i förvaltningens organisation. Detta skulle kunna leda till en ekonomisk effektivisering för avdelningen och därmed också ett större ansvarstagande och mer resurseffektivt nyttjande av offentliga medel.

Omhändertagande, ekonomi

Finansiering av HVB- och stödboendepplatserna inom den nya avdelningen kommer ske solidariskt mellan de fyra socialförvaltningarna enligt beslut om finansieringsmodell för boendeverksamhet i socialförvaltningen Sydväst (N165-0559/25). Beslut om fördelningsnyckel för finansieringen tas av kategorirådet inför 2026.

Hantering av allmänna handlingar

Det är viktigt att upprätthålla kontinuitet i verksamheten så att alla som berörs av verksamhetsövergången påverkas i så liten utsträckning som möjligt. Därför krävs att socialnämnden Nordost överlämnar och införlivar de av verksamhetens allmänna handlingar som krävs för att bedriva verksamheten vidare till socialnämnd Sydväst. De handlingar som inte bedömts vara nödvändiga för att bedriva ändamålsenlig verksamhet i mottagande nämnd ska fortsatt förvaras hos socialnämnden Nordost i syfte att på sikt överlämnas för slutförvaring hos Regionarkivet. När handlingarna är överlämnande tar den mottagande nämnden över ansvaret för pågående hantering och handläggning och kan tillföra ny information till ärenden, akter, register, IT-lösningar, arkiv med mera.

För att ett överlämnande av allmänna handlingar ska kunna ske krävs enligt arkivlagen ett beslut i kommunfullmäktige. Enligt Göteborgs Stads föreskrifter och riktlinjer om arkiv- och informationshantering ska Arkivnämnden för Västra Götalandsregionen och Göteborgs Stad därefter besluta om vilka handlingar som ska överlämnas till eller överlämnas och införlivas till en annan myndighet. De överlämnande förvaltningarna kommer att skicka förslag till Arkivnämnden för Västra Götalandsregionen och Göteborgs Stad om vilka handlingar som bedömts nödvändiga att överlämna eller överlämna och införliva till socialnämnden Sydväst.

Handlingar överlämnas och införlivas i de fall handlingarna tillhör pågående ärenden som ska tillföras ny information i mottagande förvaltning och blir en del av den mottagande nämndens arkiv. Handlingarna utgörs av såväl fysiska handlingar som elektroniska handlingar i olika IT-lösningar. Handlingarna kan innehålla uppgifter som omfattas av sekretess, till exempel uppgifter om enskilds hälsa och skyddade personuppgifter. Mottagande nämnd fortsätter att hantera dessa uppgifter enligt för verksamheten gällande sekretessbestämmelser. Uppgifter om överlämnade och överlämnade och införlivande av handlingar ska föras in i båda nämnders arkivförteckning och arkivbeskrivning.

Förvaltningens bedömning

Utifrån den politiska viljan i Göteborgs Stad, att skapa ökad likvärdighet och effektivitet över staden samt att starta upp nya HVB i egen regi, är socialförvaltningen Nordost bedömning att det finns fler fördelar med en samorganisering än med nuvarande organisering. Med utgångspunkt i den fördjupade konsekvensanalys som gjorts, vilket lett fram till kategorirådets inriktningsbeslut, är bedömningen att socialförvaltningen Sydväst är den förvaltning som är bäst lämpad att organisatoriskt ansvara för den samorganiserade verksamheten.

Socialförvaltningen Nordosts bedömning är att en samorganisering i ny avdelning bidrar till ett ökat barnperspektiv och ett mer effektivt resursutnyttjande. Samtidigt förväntas ökad styrning och fokus på insatsernas gemensamma utveckling leda till en ökad kvalitet på insatserna och därigenom en förbättrad vård för barn och unga.

Förvaltningens bedömning är att ett överlämnande av allmänna handlingar säkerställer en korrekt och ändamålsenlig informationshantering vid verksamhetsövergången. Ett beslut om att allmänna handlingar får överlämnas är en förutsättning för att upprätthålla kontinuitet i verksamheten så att alla som berörs av verksamhetsövergången påverkas i så liten utsträckning som möjligt.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunfullmäktige, Arkivnämnden, socialnämnden Sydväst och socialnämnden Hisingen.

Socialförvaltningen Nordost

Fredrik Johansson
Förvaltningsdirektör

Lotta Anberg
Avdelningschef